

27. Fauver, L., Houston, J., Naranjo, A. Cross-Country Evidence on the Value of Industrial and International Diversification // *Journal of Corporate Finance*, 2004, Vol. 10, pp. 729-752. [http://dx.doi.org/10.1016/S0929-1199\(03\)00027-0](http://dx.doi.org/10.1016/S0929-1199(03)00027-0)

28. Claessens, S., Fan, J., Lang, L. The Benefits and Costs of Group Affiliation: Evidence from East Asia, // *Emerging Markets Review*, 2006, vol. 7, no. 1, pp. 1–26 <http://dx.doi.org/10.1016/j.ememar.2005.08.001>

ДАНЫЕ О АВТОРАХ:

Гуляева Ольга Станиславовна, к.э.н., доцент, доцент кафедры финансов Тверской государственной университет,

e-mail: gos_69@mail.ru

Вякина Ирина Владимировна, к.э.н., доцент, доцент кафедры экономики и управления производством Тверского государственного технического университета, vyakina@yahoo.com

e-mail: vyakina@yahoo.com

ABOUT AUTHORS:

Gulyaeva Olga, PhD in Economics, Associate Professor, Department of finance, Tver State University,

e-mail: gos_69@mail.ru

Vyakina Irina, PhD in Economics, Associate Professor, Department of economics and production management of Tver State Technical University,

e-mail: vyakina@yahoo.com

УДК 336.14:330.3

DOI: 10.5281/zenodo.1220677

**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ
У КРАЇНАХ З РОЗВИНЕНОЮ ЕКОНОМІКОЮ**

Гребеник К.В.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади функціонування бюджетної системи у країнах з розвинутою економікою.

Метою статті є визначення особливостей побудови бюджетної системи у країнах з розвинутою економікою та розкриття тенденцій бюджетної політики у системі соціально-економічного розвитку. Бюджетна система виступає засобом реалізації державних функцій та, в умовах поглиблення глобалізаційних викликів, є потужним інструментом регулювання економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць і держави в цілому.

Методи дослідження. У роботі використано наступні наукові методи: системний, порівняння, аналізу та синтезу, які в сукупності дозволили реалізувати концептуальну єдність дослідження, всебічно проаналізувати об'єкт дослідження та отримати наукові висновки.

Результати дослідження. Обґрунтовано особливості побудови бюджетних систем у зарубіжних країнах, які обумовлені специфікою їх державного, політичного та економічного устрою, а також історичними етапами становлення. Формування бюджетів здійснюється на середньостроковій перспективі; органи місцевої влади наділені значними повноваженнями при складанні та виконанні місцевих бюджетів. Уряди країн значну увагу приділяють фінансуванню та виконанню цільових програм соціально-економічного розвитку.

Проаналізовано особливості бюджетного планування і прогнозування у фінансових системах розвинутих країн світу. Загальну фінансову політику урядів країн об'єднує її спрямованість на підвищення фінансової стійкості за рахунок збільшення бюджетних витрат при безумовному виконанні зовнішніх зобов'язань і збереженні соціальної направленості бюджетної політики. Значна увага приділяється збільшенню обсягу інвестицій з метою створення нових високоефективних і рентабельних виробництв, підвищення ефективності інвестиційних процесів загалом. Перспективне прогнозування показників бюджету є важливою складовою бюджетного регулювання економіки. Науково-обґрунтоване визначення показників із урахуванням прогнозних тенденцій основних макроекономічних індикаторів національної економіки створює передумови для забезпечення сталого економічного розвитку у довгостроковій перспективі. Фінансова практика зарубіжних країн світу свідчить, що бюджетне планування і прогнозування надає змогу: обґрунтовувати структуру доходів бюджету та визначати чіткі пріоритети у сфері видатків; удосконалювати розподіл фінансових ресурсів для досягнення стратегічних цілей економічного розвитку; підвищувати відповідальність учасників бюджетного процесу; проводити ефективний фінансовий контроль на кожній стадії бюджетного процесу.

Досягнуто висновків щодо зростання значення бюджетної політики в умовах світової глобалізації, оскільки раціональний розподіл фінансових ресурсів між галузями економіки і пріоритетними напрямками державної політики є потужним важелем сталого як економічного, так і соціального розвитку країни.

Подальший розвиток отримали положення щодо необхідності використання елементів фінансової політики в управлінні системою державних фінансів з метою реалізації програм соціально-економічної політики. Досвід та тенденції довгострокової бюджетної політики зарубіжних країн є актуальними для України.

Галузь застосування результатів. Фінанси. Бюджетна політика. Бюджетна система.

Висновки. Структурні елементи бюджетних систем розвинутих країн використовуються органами влади для впливу на різні напрями економічної політики, зокрема: стимулювання процесу розширеного відтворення, структурної перебудови економіки, прискорення темпів економічного зростання; сприяння процесу нагромадження капіталу та розвитку перспективних галузей економіки; забезпечення розвитку науково-технічного прогресу через державну фінансову підтримку фундаментальної науки та розвиток наукомістких виробництв; регулювання темпів оновлення основного капіталу; розширення або зменшення державного споживання для впливу на процес реалізації сукупного суспільного продукту; створення умов для розвитку внутрішнього фінансового ринку, формування ефективної структури виробництва, стимулювання розвитку науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт; сприяння зростанню конкурентоспроможності національної економіки, прискорення науково-технічного прогресу, посилення науково-технічного потенціалу країни тощо.

Щодо пріоритетів бюджетної політики, то держави зберігають направленість фінансово-бюджетної політики в напрямку соціальної спрямованості видатків бюджету, зокрема направлення та модернізації заходів з метою підтримки соціально вразливих категорій населення. Актуальним є вивчення особливостей функціонування бюджетних систем та напрямків фінансової політики соціально-економічного зростання у країнах з розвинутою економічною системою, визначення можливостей залучення зарубіжного досвіду розвитку системи державних фінансів до вітчизняної фінансово-економічної системи.

Ключові слова: бюджет, бюджетна система, бюджетна політика, видатки бюджету, доходи бюджету, бюджетне регулювання, економічний розвиток, бюджетна система зарубіжних країн.

ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ БЮДЖЕТНОЙ СИСТЕМЫ В СТРАНАХ С РАЗВИТОЙ ЭКОНОМИКОЙ

Гребеник К.В.

Предметом исследования являются теоретические и практические основы функционирования бюджетной системы в странах с развитой экономикой.

Целью статьи является определение особенностей построения бюджетной системы в странах с развитой экономикой и раскрытие тенденций бюджетной политики в системе социально-экономического развития. Бюджетная система выступает средством реализации функций и, в условиях углубления глобализационных вызовов, является мощным инструментом регулирования экономического развития административно-территориальных единиц и государства в целом.

Методы исследования. В работе использованы следующие научные методы: системный, сравнения, анализа и синтеза, которые в совокупности позволили реализовать концептуальное единство исследования, всесторонне проанализировать объект исследования и получить научные выводы.

Результаты исследования. Обоснованы особенности построения бюджетных систем в зарубежных странах, которые обусловлены спецификой их государственного, политического и экономического устройства, а также историческими этапами становления. Формирование бюджетов осуществляется на среднесрочной перспективе; органы местной власти наделены значительными полномочиями при составлении и исполнении местных бюджетов. Правительства стран значительное внимание уделяют финансированию и выполнению целевых программ социально-экономического развития. Проанализированы особенности бюджетного планирования и прогнозирования в финансовых системах развитых стран мира. Общую финансовую политику правительств стран объединяет ее направленность на повышение финансовой устойчивости за счет увеличения бюджетных расходов при безусловном выполнении внешних обязательств и сохранении социальной направленности бюджетной политики. Значительное внимание уделяется увеличению объема инвестиций с целью создания новых высокоэффективных и рентабельных производств, повышение эффективности инвестиционных процессов в целом. Перспективное прогнозирование показателей бюджета является важной составляющей бюджетного регулирования экономики. Научно-обоснованное определение показателей с учетом прогнозных тенденций основных макроэкономических индикаторов национальной экономики создает предпосылки для обеспечения устойчивого экономического развития в долгосрочной перспективе. Финансовая практика зарубежных стран свидетельствует, что бюджетное планирование и прогнозирование дает возможность: обосновывать структуру доходов бюджета и определять четкие приоритеты в сфере расходов; совершенствовать распределение финансовых ресурсов для достижения стратегических целей экономического развития; повышать ответственность участников бюджетного процесса; проводить эффективный финансовый контроль на каждой стадии бюджетного процесса.

Получены выводы относительно увеличения значения бюджетной политики в условиях мировой глобализации, поскольку рациональное распределение финансовых ресурсов между отраслями

экономики и приоритетными направлениями государственной политики является мощным рычагом устойчивого как экономического, так и социального развития страны.

Дальнейшее развитие получили положения о необходимости использования элементов финансовой политики в управлении системой государственных финансов с целью реализации программ социально-экономической политики. Опыт и тенденции долгосрочной бюджетной политики зарубежных стран являются актуальными для Украины.

Область применения результатов. Финансы. Бюджетная политика. Бюджетная система.

Выводы. Структурные элементы бюджетных систем развитых стран используются органами власти для влияния на различные направления экономической политики, в частности: стимулирование процесса расширенного воспроизводства, структурной перестройки экономики, ускорения темпов экономического роста; содействие процессу накопления капитала и развития перспективных отраслей экономики; обеспечение развития научно-технического прогресса через государственную финансовую поддержку фундаментальной науки и развитие наукоемких производств; регулирования темпов обновления основного капитала; расширение или уменьшение государственного потребления для воздействия на процесс реализации совокупного общественного продукта; создание условий для развития внутреннего рынка, формирования эффективной структуры производства, стимулирования развития научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ; содействие росту конкурентоспособности национальной экономики, ускорение научно-технического прогресса, усиление научно-технического потенциала страны и т. д.

Касаемо приоритетов бюджетной политики, то правительства стран сохраняют направленность финансово-бюджетной политики на социальную направленность расходов бюджета, в частности относительно вложения ресурсов и модернизации мероприятий с целью поддержки социально уязвимых категорий населения. Актуальным является изучение особенностей функционирования бюджетных систем и направлений финансовой политики социально-экономического роста в странах с развитой экономической системой, определение возможностей применения зарубежного опыта развития системы государственных финансов в отечественной финансово-экономической системе.

Ключевые слова: бюджет, бюджетная система, бюджетная политика, расходы бюджета, бюджетное регулирование, экономическое развитие, бюджетная система зарубежных стран.

FEATURES OF FUNCTIONING OF THE BUDGETARY SYSTEM IN COUNTRIES WITH DEVELOPED ECONOMY

Hrebenyk K.V.

The subject of the study is the theoretical and practical principles of functioning of the budget system in developed economies.

The purpose of the article is to determine the features of budget system construction in developed countries and to reveal the trends of budgetary policy in the system of social and economic development. The budget system serves as a means of realizing state functions and, in conditions of deepening globalization challenges, is a powerful tool for regulating the economic development of the administrative-territorial units and the state as a whole.

Research methods. The following scientific methods are used in the work: systemic, comparison, analysis and synthesis, which together allowed to realize the conceptual unity of the research, to comprehensively analyze the object of research and obtain scientific conclusions.

Research results. The peculiarities of construction of budget systems in foreign countries, which are determined by the specifics of their state, political and economic structure, as well as historical stages of formation, are substantiated. Budgeting is carried out in the medium term; local authorities have significant powers when drafting and implementing local budgets. The governments of the countries pay considerable attention to the financing and implementation of targeted social and economic development programs.

The features of budget planning and forecasting in financial systems of the developed countries of the world are analyzed. The general financial policy of the governments of the countries combines its focus on increasing financial stability by increasing budget expenditures with unconditional performance of external commitments and maintaining the social orientation of fiscal policy. Considerable attention is paid to increasing the volume of investments in order to create new highly effective and cost-effective industries, and increase the efficiency of investment processes in general. Perspective forecasting of budget indicators is an important part of the budget regulation of the economy. The scientifically grounded definition of indicators taking into account the forecast trends of the main macroeconomic indicators of the national economy creates the prerequisites for ensuring sustainable economic development in the long run. The financial practices of foreign countries of the world show that budget planning and forecasting provide the opportunity to: substantiate the structure of budget revenues and establish clear priorities in the field of expenditures; improve the distribution of financial resources to achieve strategic goals of economic development; increase the responsibility of the participants in the budget process; to conduct effective financial control at each stage of the budget process.

Conclusions have been reached on the growth of the value of fiscal policy in the context of globalization, since rational distribution of financial resources between sectors of the economy and priority areas of state policy is a powerful lever of sustainable economic and social development of the country.

Further development was made regarding the need to use elements of financial policy in the management of the public finance system with a view to implementing social and economic policy programs. Experience and trends of long-term fiscal policy of foreign countries are relevant for Ukraine.

The field of application of results. *Finances. Budget policy. Budget system.*

Conclusions. *Structural elements of the budget systems of developed countries are used by the authorities to influence various directions of economic policy, in particular: stimulation of the process of expanded reproduction, structural adjustment of the economy, acceleration of economic growth; promotion of the process of accumulation of capital and development of promising sectors of the economy; ensuring the development of scientific and technological progress through the state financial support of fundamental science and the development of knowledge-intensive industries; regulation of the rate of renewal of fixed capital; expansion or reduction of state consumption to influence the process of realization of the aggregate social product; creation of conditions for the development of the domestic financial market, formation of an effective production structure, stimulation of research and development work development; promoting the growth of the competitiveness of the national economy, accelerating scientific and technological progress, strengthening the country's scientific and technological potential, etc.*

With regard to the priorities of fiscal policy, the state maintains the direction of fiscal policy in the direction of social orientation of budget expenditures, in particular, the direction and modernization of measures to support socially vulnerable groups of the population. Actual is the study of the peculiarities of the functioning of budget systems and directions of financial policy of socio-economic growth in countries with developed economic system, determination of possibilities of attracting foreign experience of development of the system of public finances to the domestic financial and economic system.

Key words: *budget, budget system, budget policy, budget expenditures, budget revenues, budget regulation, economic development, budget system of foreign countries.*

Бюджетна система є потужним інструментом державного управління, метою якого є збалансована система державних фінансів та досягнення економічних пріоритетів. Роль бюджету, насамперед, виявляється в тому, що бюджет створює фінансову базу, що необхідна для забезпечення діяльності органів державної та місцевої влади. Бюджетна політика є основою загальної фінансової політики держави. Від того наскільки чітко і якісно визначені пріоритети розвитку системи державних фінансів залежать темпи економічного зростання країни та рівень соціального забезпечення населення [3]. Заходи бюджетної політики економічно розвинутих країн світу спрямовані на забезпечення збалансованості системи державних фінансів та створення умов для макроекономічної стабілізації через зміцнення доходної частини державного бюджету, соціальної направленості видатків бюджету тощо.

З метою підвищення ефективності та результативності використання державних фінансів, починаючи із 90-х рр. ХХ ст. у країнах Європейського Союзу було введено обов'язкове трирічне прогнозування показників бюджету. Визначення особливостей і сучасних тенденцій бюджетної політики у країнах з розвинутою економікою є важливим для розробки напрямів фінансової політики в Україні. Актуальним є підвищення рівня обґрунтованості напрямків бюджетної політики з метою стимулювання розвитку економіки із урахуванням досвіду побудови фінансової політики розвинутих країн світу.

Устрій бюджетних систем та особливості проведення економічної політики у зарубіжних країнах, її вплив на систему державних фінансів розкрито у працях Ш. Бланкарта, Дж. Б'юкенена, А. Вагнера, Д. Рікардо, П. Самуельсона, Дж. Стігліца та інших. Особливості проведення бюджетно-податкової політики, тенденції фінансового планування і прогнозування розглянуто у працях вітчизняних вчених – І.Запатріної, Л.Лисяк, І.Лютого, В.Опаріна, В.Федосова [1], І.Чугунова [2-4], С.Юрія [1] та інших. Науковці проводять комплексний системний аналіз особливостей побудови бюджетного устрою та тенденцій розробки фінансової політики в умовах світових інституційних змін, можливостей застосування такого досвіду і у вітчизняній фінансовій практиці. Зважаючи на посилення глобалізаційних процесів, що впливають на динамічні зміни суспільного розвитку та індикатори стану національного господарства, на сучасному етапі розвитку актуальним є підвищення рівня обґрунтованості довгострокових напрямів реалізації вітчизняної фінансової політики з урахуванням як вітчизняного, так і зарубіжного історичного розвитку.

Бюджетна система – це сукупність усіх видів та ланок бюджету країни, об'єднана єдиними принципами та заснована на економічних відносинах і юридичних нормах. Бюджетна система виступає засобом реалізації державних функцій та, в умовах поглиблення глобалізаційних викликів, є потужним інструментом регулювання економічного розвитку територій та держави в цілому. Фінансова політика є одним з найбільш вагомих факторів забезпечення поступального економічного розвитку країни через відповідний вплив на механізм розподілу фінансових ресурсів, забезпечення макроекономічної стабілізації [2]. Результативності фінансової політики сприяє глобалізація, яка надає можливість враховувати ретроспективний досвід реалізації заходів бюджетної і податкової політики в країнах з розвинутою та трансформаційною економіками, враховувати доцільність їх адаптації до національної інституційної моделі економічного розвитку.

Кожна держава має свою бюджетну систему, встановлює принципи її побудови, структуру, взаємозв'язок об'єднаних у ній складових тощо. Одним із пріоритетів фінансової стратегії України є поглиблення її інтеграції в міжнародний фінансовий простір, і тому постає необхідність у дослідженні процесів функціонування бюджетних систем у країнах з розвинутою економікою. В умовах глобалізації світової економіки значення бюджетної політики дедалі зростає, оскільки раціональний розподіл фінансових ресурсів

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ ТА КРЕДИТ

між галузями економіки та пріоритетними напрямками державної політики є потужним важелем сталого соціально-економічного розвитку країни [4].

Фінансова політика Японії спрямована на досягнення тривалого і стабільного економічного зростання. Головною місією Міністерства фінансів країни є забезпечення підтримки стабільного динамічного економічного розвитку та сприяння мирному і процвітаючому суспільству через управління загальними національними фінансами шляхом ефективного і прозорого державного управління. Фінансова система Японії складається з бюджету центрального уряду, місцевих бюджетів і спеціальних фондів та фінансів підприємств, корпорацій, що належать центральному і місцевим органам влади. Бюджетна система – дворівнева, складається з державного та місцевих бюджетів. Бюджетний рік для всіх ланок фінансової системи починається 1 квітня і закінчується 31 березня наступного календарного року.

Довгострокова бюджетна політика уряду Японії спрямована на забезпечення стабільності системи державних фінансів через: підвищення ефективності і якості фінансової політики за рахунок визначення пріоритетних напрямків бюджетної політики; контроль за своєчасним надходженням необхідних державних коштів; прозоре, належне і своєчасне виконання бюджету; повне та своєчасне розкриття необхідної фінансової статистичної інформації; сприяння належному функціонуванню ефективної і прозорої системи державного фінансування бухгалтерського обліку.

Сприяння надійному розвитку міжнародної фінансової системи та соціально-економічному зростанню країни здійснюється через: підтримку стабільності на валютних ринках та забезпечення їх злагодженої роботи; розвиток міжнародного співробітництва; розвиток японських фірм з метою розширення бізнесу за кордоном. Економічне зростання базується на поєднанні політики економічного зростання приватного та державного секторів, збільшенні витрат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, підтримку розвитку і впровадження нових передових технологій. Особливу увагу уряд Японії приділяє розвитку науки і освіти, які розглядає як головний чинник економічного зростання [1].

За результатами 2012 р. номінальний ВВП зріс на 0,2% відносно попереднього 2011 р., за результатами 2013 р. – на 2,6%, 2014 р. – на 2,1%, 2015 р. – на 2,8%, 2016 р. – на 1,5% (відносно попереднього 2015 р.). За результатами 2017 фінансового року планом передбачено зростання показника номінального ВВП на 2,5%, відносно фактичного значення показника минулого року. Темпи зростання реального ВВП характеризуються: 2012 р. – 0,9% (відносно значення попереднього звітного року), 2013 р. – 2,6%, 2014 р. – падіння ВВП на 0,4%, у 2015 р. зростання на 1,3% відносно 2014 р., у 2016 р. – на 1,3%. За результатами 2017 фінансового року планом передбачено зростання значення реального ВВП на 1,5% (відносно фактичного показника 2016 р.).

Економічної актуальності набуває розвиток і фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, оскільки це сприяє капіталізації приватних інвестицій і забезпечує стійке зростання витрат на розвиток науки і технологій (у 2015 р. витрати зросли на 0,2%; у 2016 р. – на 0,6%; у 2017 р. – на 0,9%). Бюджет розвитку Японії зосереджений на реалізації пріоритетних державних програм з метою створення умов для економічної активізації та підвищення соціального добробуту населення. У бюджетних програмах закладено значні суми грошових коштів на фінансування туризму, розвиток культури та відновлення і реконструкцію національних парків.

Щорічно зменшується показник рівня безробіття. Так, у 2016 р. значення показника становило – 3,3%, 2015 р. – також 3,3%, 2014 р. – 3,5%, 2013 р. – 3,9%, 2012 р. – 4,3%. Бюджетним планом передбачено, що за результатами 2017 фінансового року рівень безробіття складатиме 2,9%.

Останніми роками зростають видатки на соціальне страхування та фінансування державного боргу, тоді як частка інших витрат (державні функції, освіта і наука, національна оборона і т.д.) зменшуються. Витрати на обслуговування боргу, місцеві податкові гранти та витрати на соціальне забезпечення становлять понад 70% витрат бюджету. За останній фінансовий рік витрати на обслуговування боргу країни зменшились на 0,4% відносно базового 2016 р., загальні витрати зросли на 0,9%. У 2017 р. відносно 2016 р. за групами класифікації видатків бюджету зросли такі статті: соціальне забезпечення – на 1,6%, наука – на 0,9%, національна оборона – на 1,4%, енергія та енергетика – на 3,5%; зменшились наступні: фінансування військових пенсій – на 13,9%, розвиток малого і середнього підприємництва – на 0,8%, продовольче постачання – на 1,0%.

Однією із головних соціальних проблем Японії є зниження рівня народжуваності та збільшення частки населення похилого віку. За період 2016 – 2017 рр. актуальною є така соціальна структура: населення до 14 р. – 12%, від 15 р. до 64 р. – 60%, старше 65 р. – 28%. За прогнозами Міністерства соціальної політики тенденція, що склалася, свідчить, що у 2060 р. соціальна структура населення виглядатиме таким чином: населення до 14 р. – 9%, від 15 р. до 64 р. – 51%, старше 65 р. – 40%. За прогнозами уряду Японії, розмір витрат на соціальну сферу буде швидко зростати через старіння населення.

В Японії співвідношення податкових надходжень та витрат на соціальне забезпечення (у межах національного доходу) залишається нижчим, ніж у інших державах. Так, з метою забезпечення сталого державного фінансування та стабільної системи соціального забезпечення уряд поглиблює дискусію щодо зв'язку між збільшенням соціальних виплат через старіння нації та їх фінансовим тягарем, що лягає на широку громадськість. З метою подолання ситуації при якій значна частина фіскального тягаря передається майбутнім поколінням в даний час уряд проводить комплексне реформування системи соціального забезпечення та оподаткування. Реформа ставить перед собою досягнення одночасно двох цілей: підтримка та вдосконалення системи соціального забезпечення та досягнення цілей фіскальної консолідації. З метою розвитку системи соціального

забезпечення для всіх поколінь, забезпечення відчуття безпеки і захищеності населення урядом планується залишити три групи витрат на соціальне забезпечення для людей похилого віку (основна пенсія, медичне забезпечення і довгостроковий соціальний догляд) та чотири групи витрат на загальне соціальне забезпечення (на догляд за дітьми, фінансування основних медичних і довгострокових програм та основної пенсії).

Загальна бюджетна політика направлена на сприяння економічній активізації через поєднання дій приватного і державного секторів, збільшення витрат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи і розробки, стимулювання інноваційного розвитку, нових передових технологій та інвестування у галузі, що сприяють економічному зростанню [8].

Сполучені Штати Америки є федеративною республікою; кожен штат, як суб'єкт федерації наділений республіканськими повноваженнями, має власну законодавчу, виконавчу та судову владу. Штати мають широкі повноваження в проведенні політики соціального забезпечення та економічного зростання. Фінансова система США складається з: фінансів федерації (включають федеральний бюджет, бюджет округу Колумбія, спеціальні фонди федерального рівня, фінанси державних підприємств); фінансів штатів, кожен з яких має власний бюджет, спеціальні фонди та фінанси підприємств, що знаходяться у власності штату; місцевих фінансів, до яких входять місцеві бюджети, фінанси комунального господарства, різноманітні фонди [1]. Фінансовий рік починається 1 жовтня та закінчується 30 вересня. Фінансовій системі США притаманний високий рівень автономності – кожен з рівнів державного управління самостійно проводить бюджетно-податкову політику.

Міністерство фінансів США є виконавчим органом та відповідає за економічне процвітання і фінансову безпеку країни. Діяльність міністерства спрямована на підтримку потужної економічної системи, створення умов для економічного зростання та забезпечення стабільності як в середині країни, так і за її межами, зміцнення національної безпеки через захист фінансової системи та забезпечення ефективної системи управління державними фінансами. Одним із головних завдань Міністерства фінансів є забезпечення функціонування в грошовому обігу надійних, безпечних, економічно ефективних і високоякісних грошових знаків і монет.

Казначейство є головним регулятором економіки США, місією якого є акумулювання доходів, оплата векселів та, при необхідності, запозичення і інвестування державних коштів. Казначейство США складається з відомств та операційних бюро. Головні відомства складаються з підрозділів, які очолюються помічниками секретарів і міністрами, та в основному несуть відповідальність за розробку фінансової політики і загальне управління Міністерством. Головні відомства відповідають за формування загальної фінансової політики, а на бюро покладено виконання конкретних фінансових операцій. Казначейство виконує обов'язки щодо реалізації економічної політики, яка відповідає загальній меті – досягнення міцного, сталого та збалансованого економічного зростання. Реалізація даної мети включає виконання робіт щодо відновлення балансу світового попиту, оскільки економічне зростання прямо залежить від експортно-орієнтованого зростання, збільшення зростання внутрішнього попиту тощо. Крім того, Казначейство здійснює загальне управління державними фінансами: акумулювання грошових потоків, проведення платежів, фінансування федерального уряду відповідно до програм, облік руху грошових коштів та складання фінансової звітності. Своєчасне складання фінансової звітності та її опублікування має вирішальне значення для належного управління системою державних фінансів, підвищення довіри населення до уряду США.

Бюджетна політика США спрямована на підтримку сильної економічної системи, створення економічних і робочих можливостей через забезпечення умов, що сприяють економічному зростанню та фінансовій стабільності з метою ефективного управління державними фінансами. При розробці довгострокової фінансової політики уряд США спирається на необхідність: сприяння зростанню внутрішньої економіки та стабільності при впровадженні реалізації реформ розвитку фінансової системи; підвищення конкурентоспроможності та створення робочих місць, сприяння міжнародній фінансовій стабільності та збалансованому глобальному зростанню; справедливо і ефективно модернізувати федеральний фінансовий менеджмент, бухгалтерський облік та податкову систему; створення умов для забезпечення протидії загрозам національній безпеці тощо.

Залучення іноземних інвестицій в економіку США є важливою передумовою збалансованого економічного зростання та створення нових робочих місць. Казначейство виконує міжнародну торговельно-інвестиційну програму, що збільшує обсяг експорту США, стимулює розвиток економіки та забезпечує збільшення зайнятості населення. Капітальні інвестиції спрямовуються на поліпшення інфраструктури, модернізацію бізнес-процесів та підвищення ефективності і результативності самого процесу коротко- та довгострокового інвестування. Інвестування в інфраструктуру поживає економічний розвиток та підвищує економічні показники.

Головними передумовами для забезпечення інтенсивного економічного зростання є відповідний ступінь розвитку освітнього і наукового потенціалу, технологічних укладів економіки, інститутів та макроекономічна стабільність [2]. Бюджетно-податкова політика спрямована на зменшення податкового тягара платників податків, максимізацію доходів бюджету та економічне зростання. Ставка корпоративного оподаткування в США є найвищою серед країн Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Федеральний корпоративний податок в США становить 35,0%, а після включення супутніх зборів – 38,9%. Через високий рівень оподаткування та нестабільну економічну політику, реальні приватні нефінансові інвестиції в основний капітал зростають приблизно на 1,3% щорічно. Основний капітал є важливим визначальним фактором продуктивності праці.

Бюджет на 2018 фінансовий рік спрямований на: підтримку сильної економіки та створення фінансових і робочих можливостей через забезпечення передумов для економічного зростання та стабільності як в середині

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ ТА КРЕДИТ

країни, так і під час розвитку фінансових відносин із зарубіжними країнами; зміцнення національної безпеки шляхом вчасного усунення фінансових ризиків та захисту цілісності системи державних фінансів; ефективне управління державними фінансами та ресурсами США. Фінансова політика спрямована на поживлення економічного зростання, збалансування бюджету протягом 10 років та фінансування важливих капітальних програм.

Відповідно до прогнозів уряду США планується, що за результатами 2018 фінансового року частка доходів у ВВП становитиме 18,3%; 2019 р. – 18,2%; 2020 р. – 18,1%; 2021 р. – 18,0%; 2022 р. – 18,1%; 2023 р. – 18,1%; 2024 р. – 18,2%; 2025 р. – 18,2%; 2026 р. – 18,3%; 2027 р. – 18,4% [5]; частка *видатків* у ВВП у 2019 р. – 20,7%; 2020 р. – 20,3%; 2021 р. – 20,0%; 2022 р. – 19,9%; 2023 р. – 19,4%; 2024 р. – 18,9%; 2025 р. – 18,9%; 2026 р. – 18,7%; 2027 р. – 18,4%.

Дефіциту бюджету збільшився з 438,9 млрд. дол. (2,5% ВВП) у 2015 р. до 587,4 млрд. дол. (3,2% ВВП) у 2016 фінансовому році. Дефіцит бюджету фінансується в першу чергу за рахунок запозичень від населення.

Борг держави становить приблизно 20 трлн. дол. (близько 80% ВВП), що стримує економічний розвиток. Валовий федеральний борг складається з власного боргу та внутрішньодержавного боргу. Оскільки дефіцит бюджету зростає, уряд продовжує залучати кошти населення. *Довгострокова політика уряду спрямована на забезпечення стабільного значення показника відношення боргу до ВВП або його зменшення в довгостроковій перспективі.* Прогнозується, що відношення боргу до ВВП до 2024 р. зменшиться приблизно на 6 в.п.

Через систему державних фінансів перерозподіляється близько третини ВВП. Зростання номінального ВВП у 2019 р., відносно 2018 р. закладено на рівні 4,7%, у 2020 р. – 5,0%, а до 2027 р. планується щорічний приріст ВВП на рівні 5,1%. Реальний ВВП (скоригований на інфляцію) за результатами 2016 фінансового року збільшився на 1,7%, за результатами 2015 р. – на 2,2%. Помірне зростання обумовлене зменшенням обсягу інвестицій в бізнес, зокрема в енергетику. Зростання реального ВВП у 2019 р., відносно 2018 р. закладено на рівні 2,7%, у 2020 р. – 2,9%, а до 2027 р. планується щорічний приріст ВВП на рівні 3,0%.

У 2016 р. відносно 2015 р. валові витрати уряду зросли на 259,5 млрд. дол. США, або на 6,1% (до 4,5 трлн. дол.). Податкові та інші надходження зросли на 11,3 млрд. дол., або на 0,3% (і становили 3,3 трлн. дол.). Рівень бюджетних витрат на соціальне забезпечення за результатами звітного 2016 року становив близько 5,0% ВВП, за майбутніми прогнозами: у 2035 р. становитиме 6,0% ВВП, у 2050 р. – 5,9%, у 2090 р. – 6,1% ВВП.

Останніми роками в країні відбувся значний економічний і фінансовий прогрес, активне нарощування стратегічних інвестицій. США і надалі залишаються рушієм економічного зростання.

У *Франції* середньостроковий бюджет представляється у парламенті та є предметом обговорення і голосування членів уряду. У забезпеченні справедливості та достовірності показників значну роль відіграють громадські спілки, оскільки на них покладено функції щодо контролю за правильністю розрахунків відповідно до темпів зростання робочої сили та розміру заробітної плати [6]. Державний бюджет щорічно складається як допоміжний фінансовий акт і механічно поєднує загальний бюджет, численні спеціальні рахунки казначейства та приєднані бюджети.

Боргова політика спрямована на зменшення суми боргових зобов'язань у середньостроковій перспективі. За результатами 2017 фінансового року обсяг державного боргу закладено на рівні 96,8% ВВП; 2018 р. – 96,8%; 2019 р. – 97,1%; 2020 р. – 96,1%; 2021 р. – 94,2%; 2022 р. – 91,4%. У 2018 р. на відсоткові платежі за борговими зобов'язаннями буде витрачено 41,2 млрд. євро [6]. Щорічний внесок у європейський бюджет у 2018 р. становитиме 20,2 млрд. євро.

Діюча система оподаткування у Франції характеризується своєю складністю, високими маржинальними ставками та значними сумами адміністративних витрат. Стратегія розвитку державних фінансів спрямована на зниження податкового навантаження на фізичних і юридичних осіб, розвиток соціальної сфери та збільшення обсягу інвестицій, зокрема в екологічну систему та розвиток людського капіталу. Починаючи із 2018 р. урядом планується оновити податкову політику з метою зростання економічної активності та збільшення інвестування. Передбачено, ліквідувати ряд соціальних зборів та зменшити єдиний соціальний внесок, щоб збільшити рівень купівельної спроможності населення; знизити ставку податку на прибуток з 28% до 25%; замінити солідарний податок на багатство податком на нерухомість; встановити єдиний 30% фіксований податок на приріст капіталу, що стимулюватиме підприємницьку діяльність та інвестиційні потоки; знизити 30% податок на житло для домогосподарств, що підтримуватиме стабільний рівень купівельної спроможності в довгостроковій перспективі. Крім того, модернізація податкової системи знизить рівень податкового навантаження і на підприємства, оскільки це сповільнює їх розвиток, обмежує інвестування та збільшує рівень безробіття. Закон про бюджет на 2018 р. відображає податкову політику на користь економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності компаній. Малі та середні підприємства продовжуватимуть отримувати спеціальну підтримку за рахунок збереження зниженої ставки – 15% на перші 38,120 євро прибутку, і чий грошовий оборот менше 7,63 млн. євро. Скасування 3% збору із нерозподілених доходів зменшить податковий тягар приблизно на 2 млрд. євро і сприятиме збільшенню інвестиційної привабливості бізнесу. Зниження ставки корпоративного податку з 33,33% до 25% зменшить податкове навантаження на 11 млрд. євро до 2022 р.

Розвиток країни здійснюється відповідно до Великого інвестиційного плану вартістю 57 млрд. євро, який складається з таких цілей: розвиток екологічної безпеки; підвищення конкурентоспроможності інноваційних продуктів та побудова «Цифрової» держави [7]. Для реалізації Плану цілі конкретизуються в напрямку: просування та реалізації інноваційно-інвестиційних продуктів в рамках державних програм; підготовки висококваліфікованих

кадрів; сприяння екологічній безпеці; розвитку сфери охорони здоров'я та сільського господарства; розвитку фінансового діалогу між державними та місцевими органами влади тощо. Кошти на фінансування Великого інвестиційного плану не є окремим бюджетом, вони закладені у бюджетах міністерств та державних організацій. Кожен суб'єкт несе повну відповідальність за якість реалізації дій, до входять до його компетенції.

Економічне зростання Франції становить + 1,7% у 2017 р., проте показник є нижчим за середній по Європі (+ 1,9% у 2017 – 2018 рр.). Проект бюджету на 2018 р. передбачає здійснення структурних інституційних перетворень з метою нарощування власного фінансового потенціалу та досягнення повної зайнятості населення [7].

Трирічний бюджет 2018 – 2020 рр. спрямований на структурну трансформацію країни: інвестування в стійке економічне зростання, сприяння фінансовому багатству, створення нових робочих місць, забезпечення екологічної безпеки. Фінансова політика не лише реформується, а трансформується – тобто відбувається процес виявлення, аналізу та переосмислення тих дій і напрямів розвитку, які є не ефективними та не відповідають очікуванням держави і населення. Значна увага у бюджеті приділена нарощуванню інвестицій у будівництво та сприяння інфраструктурному оновленню міст.

Європейський Центральний Банк прив'язує інфляційні очікування до своєї середньострокової цілі. У Франції показник інфляції зростає до 1,75% у 2021 – 2022 роках. Монетарна політика центрального банку є гнучкою і пристосованою, що сприяє фінансуванню економіки.

В умовах світової глобалізації важливе значення надається інноваційному розвитку. Уряд створює умови для стимулювання вкладання інвестиційних ресурсів у інновації та технології; бюджетом передбачено інвестування у такі пріоритетні галузі: освіта, вища освіта і дослідження – як джерела конкурентоспроможності країни у довгостроковій перспективі. Урядом прийнято рішення щодо збільшення частки видатків на професійну підготовку та перепідготовку з метою навчання професійним навичкам значної кількості населення. На фінансування плану підвищення кваліфікації виділено 14 млрд. євро, з яких 1,5 млрд. євро – у 2018 р., 3,0 млрд. євро – у 2019 р. і т. д. Передбачено протягом п'яти років провести більше півтори мільйони курсів для людей із низьким рівнем професійної освіти та 250 тис. курсів дистанційного характеру. По закінченню цієї програми очікується зменшити кількість безробітних осіб на 300 тис., або на 0,5 в.п. у структурному рівні безробіття, а також дозволити більше 100 тис. молодих спеціалістів отримати роботу за фахом на постійній основі.

Функціонування податку на майно є французькою специфікою, яка впливає на інвестиційну привабливість країни; сьогодні такі країни як Австрія, Німеччина, Данія, Швеція відмовились від такого податку. Франція витрачає більше 40 млрд. євро на реалізацію житлової політики, що становить 2% національного багатства і є одним із найвищих показників відносно інших європейських країн. Уряд планує скоротити видатки на фінансування заходів житлової політики, проте значно покращити якість надання послуг. Ринок житла у Франції характеризується сильними регіональними відмінностями та дисбалансом між попитом і пропозицією у районах, де потреба у житлі найбільша. Цей дисбаланс призводить до зростання цін на житло: і на купівлю, і на оренду. Уряд визначив три конкретні напрямки для підвищення ефективності функціонування ринку житла: будувати більше, якісніше та дешевше; це буде реалізовано за рахунок збільшення пропозиції житла та підвищення купівельної спроможності населення за рахунок зниження цін на житло. Субсидії на житло становлять 18 млрд. євро на рік; у 2018 р. планується скорити такі витрати на 1,7 млрд. євро [7].

Видатки на військову оборону планується збільшити на 1,8 млрд. євро у 2018 р., і потім щорічно на 1,7 млрд. євро до 2020 року. Така політика спрямована на розв'язання військових ризиків у довгостроковій перспективі. Це буде найбільшим зростанням витрат на оборону протягом п'яти років поспіль із 1981 року. Кошти будуть спрямовані на оновлення обладнання, технічне обслуговування існуючого обладнання (450 млн. євро), розвиток інфраструктури (327 млн. євро), що бере участь у розвитку воєнного персоналу. Безпосередньо на боротьбу із тероризмом урядом збільшено фінансування на 0,2 млрд. євро та 0,5 млрд. євро у 2018 та 2020 рр. відповідно відносно 2017 р. базового.

У 2017 р. президентські та законодавчі вибори було профінансовано на суму 380 млн. євро, протягом 2018 р. не заплановано національних виборів, що змінить структуру видатків на державне управління.

Значну частину бюджетних коштів уряд фінансує у цифрові технології з метою забезпечення кращої якості обслуговування користувачів. Планується створення Державного інноваційного фонду на суму 95 млн. євро і строком на п'ять років. Діяльність фонду буде спрямована на прискорення модернізації інституцій та забезпечення належної практичної діяльності у фінансових відомствах.

Значна частина бюджетних коштів виділяється на підготовку до проведення Олімпійських та Параолімпійських ігор у 2024 році.

Загалом, фінансова політика реалізується відповідно до комплексних довгострокових бюджетних програм, які включають у себе комплекс тактичних заходів, що забезпечує прозорість бюджетного процесу.

Висновки. Зміни у світовій фінансовій кон'юктурі обумовлюють необхідність реалізації виваженої бюджетної політики, що стимулюватиме економічне зростання та забезпечуватиме соціальну стабільність у суспільстві у довгостроковій перспективі. Досвід передових країн світу свідчить, що активізація глобалізаційних процесів надає можливість розширення ринків збуту для національних товаровиробників, залучення прямих і портфельних зовнішніх інвестицій та придбання новітніх виробничих та інформаційних технологій. Важливим є формування та реалізація виваженої, послідовної та системної фінансової політики, спрямованої на забезпечення стійкого економічного зростання країни у середньо- та довгостроковій перспективі.

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ ТА КРЕДИТ

Бюджетна політика, з метою підвищення рівня її результативності, потребує постійного удосконалення системи прогнозування. Фінансово-бюджетне планування і прогнозування має враховувати особливості та тенденції соціально-економічного розвитку, циклічність економіки та основні фактори впливу на стійкість та збалансованість системи державних фінансів. Від якісного рівня формування та обґрунтованості прогнозів розвитку бюджетної, податкової, грошово-кредитної системи залежать темпи економічного зростання, ступінь виконання державою своїх зобов'язань, інвестиційний рейтинг країни та її адміністративно-територіальних одиниць.

У розвинутих країнах функціонує якісно побудована система фінансового планування і прогнозування. Кошти бюджету державного рівня та бюджетів адміністративно-територіальних одиниць використовуються відповідно до державних планів – бюджетних програм, у яких чітко визначені головні складові. Керівники програм несуть повну відповідальність за управління бюджетними ресурсами за допомогою показників результативності та ефективності цільових показників. Для оцінки результативності використовуються такі критерії: соціально-економічна ефективність та якість обслуговування і надання державних послуг. Уряди країн фінансовими інструментами прямого і непрямого впливу стимулюють внутрішнє економічне зростання, сприяють розвитку торгівлі та заохоченню інвестування, доступу до кредитних ресурсів та доступних варіантів життя.

Фінансово-бюджетна політика розвинутих країн світу, крім економічного зростання, спрямована на формування сприятливих умов для розвитку людського потенціалу, стимулювання підвищення рівня соціального благополуччя з метою надання якісного рівня і доступності послуг медичного обслуговування, освіти, науки, соціального захисту та соціального забезпечення [2]. Процес уніфікації фінансової політики відповідно до політики країн ЄС має відбуватися прогнозовано як для держави, так і для населення, що сприятиме підвищенню керованості бюджетним процесом у довгостроковому періоді.

Економічна політика країн спрямована на підвищення конкурентоспроможності та фінансової привабливості держави за рахунок зменшення вартості робочої сили та спрощення системи оподаткування бізнесу [3]. Кредитні кошти спрямовуються виключно на створення сприятливих умов для збалансованого та стійкого зростання економічної системи. В умовах більш гнучкого та інноваційного економічного міжнародного середовища, структура фінансового середовища та умови господарської діяльності постійно модернізуються з метою підтримання високого рівня конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. *Бюджетна система / за наук. ред. В.М. Федосова., С.І. Юрія. – К. : Центр учбов. літератури ; Тернопіль : Екон. думка., 2012. – 871 [1] с.*
2. *Максюта А.А., Чугунов І.Я. Бюджетна складова суспільного розвитку / А.А. Максюта, І.Я. Чугунов // Вісник КНТЕУ. – 2012. - № 3. – С. 45 – 54.*
3. *Чугунов І.Я., Макогон В.Д. Бюджетна політика в умовах економічних перетворень // Економічний часопис-XXI. – 2016. № 3 - 4(2). – С. 66 – 69.*
4. *Чугунов І.Я., Пасичний М.Д. Фінансова політика України в умовах глобалізації економіки // Вісник КНТЕУ. – 2016. – № 5. – С. 5 – 18.*
5. *Budget of the U.S. Government: A new foundation for American Greatness – fiscal year 2018. Office of Management and Budget. The official state document. – <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/11/budget.pdf>*
6. *France's Prime Minister cabinet. The official website. – www.gouvernement.fr*
7. *French Ministry for the Economy and Finance. The official website. – www.economie.gouv.fr*
8. *Ministry of Finance Japan. The official website. – www.mof.go.jp/english*

References

1. *Biudzhetna systema / za nauk. red. V.M. Fedosova., S.I. Yuriiia. – K. : Tsentr uchbov. literatury ; Ternopil : Ekon. dumka., 2012. – 871 [1] s.*
2. *Maksiuta A.A., Chuhunov I.Ya. Biudzhetna skladova suspilnoho rozvytku / A.A. Maksiuta, I.Ya. Chuhunov // Visnyk KNTEU. – 2012. - № 3. – S. 45 – 54.*
3. *Chuhunov I.Ya., Makohon V.D. Biudzhetna polityka v umovakh ekonomichnykh peretvoren // Ekonomichnyi chasopys-XXI. – 2016. № 3 - 4(2). – S. 66 – 69.*
4. *Chuhunov I.Ya., Pasichnyi M.D. Finansova polityka Ukrainy v umovakh hlobalizatsii ekonomiky // Visnyk KNTEU. – 2016. – № 5. – S. 5 – 18.*
5. *Budget of the U.S. Government: A new foundation for American Greatness – fiscal year 2018. Office of Management and Budget. The official state document. – <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/11/budget.pdf>*
6. *France's Prime Minister cabinet. The official website. – www.gouvernement.fr*
7. *French Ministry for the Economy and Finance. The official website. – www.economie.gouv.fr*
8. *Ministry of Finance Japan. The official website. – www.mof.go.jp/english*

ДАНІ ПРО АВТОРА

Гребеник Ксенія Володимирівна, аспірант кафедри фінансів
Київський національний торговельно-економічний університет

вул. Кіото, 19, м. Київ, 02165, Україна
e-mail: grebenik.ks@gmail.com

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Гребеник Ксения Владимировна, аспирант кафедры финансов
Киевский национальный торгово-экономический университет
ул. Кіото, 19, г. Киев, 02165, Украина
e-mail: grebenik.ks@gmail.com

DATA ABOUT THE AUTHOR

Hrebenyk Kseniia Volodymyrivna, postgraduate student
Kyiv National University of Trade and Economics
19, Kioto street, Kyiv, 02165, Ukraine
e-mail: grebenik.ks@gmail.com

УДК 330.322:336.733

DOI: 10.5281/zenodo.1220681

ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЛОМБАРДІВ

Левасва Л.Ю.

Предметом дослідження є розробка інвестиційної стратегії ломбардних установ.

Основною метою статті є обґрунтування методичного підходу щодо механізму формування інвестиційної стратегії ломбардних установ в умовах ринкової економіки.

Завдання статті – дослідження сутності інвестиційної стратегії ломбардної установи, принципів та етапів розробки інвестиційної стратегії ломбардів.

Методологічною основою статті стали загальнонаукові методи пізнання, концептуальні положення сучасних економічних теорій.

Результати роботи. Досліджено етапи формування інвестиційної стратегії розвитку ломбардних установ у сучасних умовах, розглянуто процес реалізації основних напрямів розвитку ломбардної установи.

Висновки: Інвестиційний процес тісно пов'язаний зі стратегією розвитку ломбарду і є його невід'ємною частиною. Концептуальна модель стратегічного плану ломбарду дає можливість визначити етапи складання стратегічного плану діяльності. Одним з можливих інструментів першого етапу стратегічного планування може служити так званий SWOT-аналіз. Основними етапами формування інвестиційної стратегії ломбарду є: визначення періоду формування інвестиційної стратегії, формування стратегічних цілей інвестиційної діяльності, розробка найбільш ефективних шляхів реалізації стратегічних цілей інвестиційної діяльності, конкретизація інвестиційної стратегії за періодами її реалізації, оцінка розробленої інвестиційної стратегії.

***Ключові слова:** ломбарди, інвестиційний процес, інвестиційна діяльність, системний аналіз, стратегія, інвестиційна привабливість.*

ИНВЕСТИЦИОННАЯ СТРАТЕГИЯ РАЗВИТИЯ ЛОМБАРДОВ

Леваева Л.Ю.

Предметом исследования является разработка инвестиционной стратегии ломбардных установ.

Основной целью статьи является обоснование методического подхода относительно механизма формирования инвестиционной стратегии ломбардных учреждений в условиях рыночной экономики.

Задача статьи – исследование сущности инвестиционной стратегии ломбардных учреждений, принципов и этапов разработки инвестиционной стратегии ломбардов.

Методологической основой статьи стали общенаучные методы познания, концептуальные положения современных экономических теорий.

Результаты работы. Исследованы этапы формирования инвестиционной стратегии развития ломбардных учреждений в современных условиях, рассмотрен процесс реализации основных направлений развития ломбардных учреждений.

Выводы: Инвестиционный процесс тесно связан со стратегией развития ломбарда и является его неотъемлемой частью. Концептуальная модель стратегического плана ломбарда дает возможность определить этапы составления стратегического плана деятельности. Одним из возможных инструментов первого этапа стратегического планирования может служить так называемый SWOT-анализ. Основными этапами формирования инвестиционной стратегии ломбарда являются: определение периода формирования инвестиционной стратегии, формирование стратегических целей инвестиционной деятельности, разработка наиболее эффективных путей реализации стратегических целей инвестиционной деятельности, конкретизация инвестиционной стратегии по периодам ее реализации, оценка разработанной инвестиционной стратегии.